

Forvaltningsrevisjonsrapport Februar 2012

Offentlige anskaffelser

Øvre Eiker kommune

Postadresse: **Postboks 4197, 3005 DRAMMEN**
Besøksadresse: **Øvre Eiker vei 14, 3048 Drammen**
Telefon: **32 20 15 00**
Telefaks: **32 20 15 01**
e-post: **post@bkr.no**
URL-adresse: **www.bkr.no**

Sammendrag

Prosjektet er bestilt av kontrollutvalget og formålet med undersøkelsen er å se nærmere på om Øvre Eiker kommune etterlever regelverket for offentlige anskaffelser.

Norge har gjennom EØS-avtalen og WTO-avtalen forpliktet seg internasjonalt til å følge bestemte fremgangsmåter ved anskaffelser over visse verdier (terskelverdier). Lov om offentlige anskaffelser, med tilhørende forskrifter, gjelder også ved anskaffelser som er under terskelverdien.

Innkjøpsmyndigheten i kommunen følger budsjettansvaret. Vi har fokusert på utvalgte leverandører hvor kommunens virksomheter, ansvarsområder har foretatt anskaffelser for over 100.000,- kr eks mva i løpet av 2010.

En stor del av kommunens anskaffelser skjer gjennom rammeavtaler, og vil dermed i hovedsak være i tråd med regelverket om offentlig anskaffelse. Ettersom kommunen i utstrakt grad har prioritert å etablere rammeavtaler mener vi det er korrekt at disse også er med i vårt utvalg. Rammeavtaler bidrar til sikre overholdelse av regelverket med mindre ressursbruk. Ut fra antall leverandører i kommunens leverandørreskontro kan det være et potensial for ytterligere bruk av inngåtte rammeavtaler eller behov for å inngå ytterligere rammeavtaler.

Den mottatte dokumentasjonen er av slik art at vi mener noen av kommunen virksomheter i liten grad følger prosedyrekravene i regelverket for offentlig anskaffelser. Kommunen bør gjennomgå sine rutiner for dokumentasjon av anskaffelser, og etablere et system for å sikre at anskaffelser er etterprøvbare. Vår gjennomgang av dokumentasjon viste at det på mange ansvarsområder er mangel på anbudsprotokoller som oppfyller kravene i regelverket i en stor andel av de konkurransene som er gjennomført.

Anskaffelsesregelverket er et risikoområde for en kommune, fordi det kan oppstå situasjoner hvor kommunen blir erstatningspliktig overfor potensielle leverandører hvis regelverket ikke er fulgt. Klageorganet (KOFA) behandler et stort antall klager, og media har i lang tid vist stor interesse for området. Kommunen bør vurdere om den har en tilfredsstillende risikoprofil i forhold til regelverket.

I alt har vi valgt ut 47 poster / anskaffelser fra kommunens leverandørreskontro for 2010. Anskaffelsene utgjorde ca. 104 mill kr, av et kjøp på ca. 268 mill kr fra ca. 4000 leverandører. Anskaffelsene som presenteres i denne rapporten er ikke tilfeldig utvalgt, men basert på en risikovurdering ut fra vår erfaring.

De 47 anskaffelsene fordeler seg på flere ansvar i kommunen. Vår gjennomgang av disse anskaffelsene kan oppsummeres som følger:

- 5 anskaffelser er etter vår vurdering i tråd med anskaffelsesregelverket.
- 15 anskaffelser er kjøp via rammeavtale
- 3 anskaffelser er kjøp via rammeavtale hvor avtalen er gått ut i løpet av 2010
- 12 anskaffelser som anses å være brudd på regelverket
- 11 anskaffelser har svakheter på dokumentasjon og/eller er vanskelig å vurdere hvorvidt tilfredsstillende regelverket på grunn av dokumentasjonens art. Dokumentasjonen vi har mottatt viser at det kan stilles spørsmål om enkelte av anskaffelsene er korrekte eller ikke.
- 1 anskaffelse omhandler skoleskyss og avtalene inngås av andre utenfor kommunens kontroll og påvirkning.

Med bakgrunn i vår gjennomgang vil vi anbefale rådmannen følgende:

- Vurdere om kommunens tilnærming til regelverket har en tilfredsstillende risikoprofil. Kommunen må være bevisst på at det kan oppstå situasjoner hvor kommunen blir ilagt bøter, eller blir erstatningspliktig overfor potensielle leverandører hvis regelverket ikke er fulgt.
- Gjennomgå sine rutiner for dokumentasjon og strukturering av dokumentasjon av anskaffelser, og sikre at det er etablert et system som gjør at anskaffelser er etterprøvbare. Vi vil anbefale at det benyttes standard dokumenter for de anskaffelser som foretas, herunder konkurransegrunnlag, anskaffelsesprotokoll, skjemaer for evaluering av kvalifikasjons- og tildelingskriterier samt brev til vinnere og tapere av en anbudskonkurranse. Dette for å sikre lik praksis i hele kommunen og at kravene i lov og forskrift om offentlige anskaffelser følges.
- Påse at det benyttes anskaffelsesprotokoller som tilfredsstiller regelverket for offentlige anskaffelser. Anskaffelsesprotokoller er etter offentliglova i utgangspunktet offentlige.
- Gjennomgå alle avtaler kommunen har inngått, også de som kun er aktuelle for deler av kommunen. Kommunen bør ajourføre sin sentrale oversikt, for å gi kommunen bedre kontroll med sine avtaler med tanke på bruk av avtalene og for å påse at disse ikke løper ut.
- Ved bruk av eksterne konsulenter og entreprenører bør kommunen selv oppbevare sakspapirene for å ivareta dokumentasjonskravene i lov og forskrift. All dokumentasjon i anskaffelsesprosesser bør være journalført og arkivert.
- Styrke innkjøpskompetansen blant kommunens virksomheter. Kommunen bør ha et sterkere fokus på og oppfølging av området.
- Vurdere om det er et potensial for ytterligere bruk av inngåtte rammeavtaler eller behov for flere rammeavtaler.

Et utkast til rapport har blitt oversendt rådmannen til uttalelse. Rådmannens uttalelse i brev av 10.02.2012 er vedlagt rapporten, se vedlegg 1.

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	1
1.1. BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	1
1.2. FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER	1
1.3. AVGRENSNING AV UNDERSØKELSEN	1
1.4. DEFINISJONER	2
2. METODE	2
3. REVISJONSKRITERIER	3
4. UTVALGTE ANSKAFFELSER	5
4.1. ANSVAR 101 – RÅDMANN	5
4.2. ANSVAR 113 – PERSONAL	5
4.3. ANSVAR 115 – IT	6
4.4. ANSVAR 120 – PLAN, RESSURS, NÆRING	6
4.5. ANSVAR 220 – BYGNINGER ADMINISTRASJON	7
4.6. ANSVAR 222 – VAKTMESTER	9
4.7. ANSVAR 224 – KOMMUNALTEKNIKK	15
4.8. ANSVAR 230 – VA ADM	17
4.9. ANSVAR 231 – VANN	17
4.10. ANSVAR 232 – AVLØP	18
4.11. ANSVAR 320 – GRUNNSKOLE	21
4.12. ANSVAR 331 – HOKKSUND UNGDOMSSKOLE	21
4.13. ANSVAR 460 – SEKSJONSLEDELSE OMSORG	22
4.14. ANSVAR 461 – KJØKKEN	23
4.15. ANSVAR 462 – VASKERI	24
4.16. ANSVAR 463 – BRUKERSTYRT PERSONLIG ASSISTANSE	24
4.17. ANSVAR 706 – PSYKIATRI	24
4.18. ANSVAR 708 – BARNEVERNTJENESTEN	24
5. OPPSUMMERING OG KONKLUSJONER	26
6. ANBEFALINGER	27

1. INNLEDNING

1.1. Bakgrunn for prosjektet

Kontrollutvalget i Øvre Eiker kommune fattet i sitt møte 3. oktober 2011, sak 28/11, vedtak om at Buskerud Kommunerevisjon IKS (BKR) skal gjennomføre en forvaltningsrevisjon om kommunens etterlevelse av reglene for offentlige anskaffelser.

Innkjøp utgjør en vesentlig kostnad i en kommune, og en betydelig andel av kommunale kjøp av varer og tjenester er regulert gjennom lov om offentlig anskaffelser og forskriftene til denne. Loven med tilhørende forskrifter gir klare retningslinjer for hvordan anskaffelser skal foretas, helt fra anskaffelsen blir planlagt til den er gjennomført.

Anskaffelsesregelverket er et risikoområde for en kommune fordi det kan oppstå situasjoner hvor kommunen blir erstatningspliktig overfor potensielle leverandører hvis regelverket ikke er fulgt. Det er opprettet et eget klageorgan¹ som behandler et stort antall klager, og media har i lang tid vist en stor interesse overfor området. Utviklingen viser også at det er et økende antall klager på områder hvor man tidligere i større grad har vektlagt hensynet til en brukers behov i vurderingen av hvilket tilbud som vil være best egnet.

1.2. Formål og problemstillinger

Formålet med undersøkelsen er å se nærmere på om Øvre Eiker kommune etterlever regelverket for offentlige anskaffelser.

Prosjektet fokuserer på følgende problemstilling:

Følger Øvre Eiker kommune prosedyrekravene i regelverket for offentlige anskaffelser, med tanke på;

- kunngjøring / utlysning og konkurransegrunnlag
- evaluering av tilbud i forhold til tildelingskriterier og kvalifikasjonskriterier
- krav om nyere HMS-egenerklæring og skatteattester (skatt og mva)
- eventuell avvisning av tilbud
- eventuelle forhandlinger
- meddelelse av valgt tilbyder
- kontraktsinngåelse
- protokollførsel og dokumentasjon

1.3. Avgrensning av undersøkelsen

I dette prosjektet har vi valgt å fokusere på de leverandører hvor kommunen har foretatt anskaffelser for over 100.000,- kr eks mva i løpet av 2010. Siden innkjøpsmyndigheten i kommunen følger budsjettansvaret har vi deretter fokusert på utvalgte leverandører hvor kommunens virksomheter, tjenestoområder (ansvarsområder) har foretatt anskaffelser for over 100.000,- kr eks mva i løpet av 2010.

Anskaffelsene som presenteres i denne rapporten er ikke tilfeldig utvalgt, men basert på en risikovurdering ut fra vår erfaring. Det vil være en risiko for at leverandører hvor kommunen som en helhet anskaffer for relativt høye beløp gjennom året, men som er spredt på mange ansvarsområder ikke blir omfattet av undersøkelsen. I slike tilfeller kan man anta at kommunen vil få besparelser ved å gjennomføre anskaffelsene på en mer strukturert måte, men det vil antagelig

¹ KOFA = Klagenemda for offentlige anskaffelser.

ikke være i strid med regelverket. Det vil også være en risiko for at anskaffelser av samme type varer og tjenester hos forskjellige leverandører ikke blir plukket ut.

Ved utplukket av anskaffelser fikk vi også en rekke kjøp innenfor rammeavtaler. Disse avtalene er inngått av BTV Innkjøp eller kommunen selv og vi har ikke undersøkt disse avtaleinngåelsene nærmere i dette prosjektet. En vurdering av disse avtaleinngåelsene må eventuelt gjøres særskilt. Ettersom kommunen i utstrakt grad har prioritert å inngå rammeavtaler, mener vi det er korrekt at disse også er med i vårt utvalg, selv om vi ikke kan konkludere på om hvorvidt inngåelse av den enkelte rammeavtale er korrekt. Rammeavtaler vil sikre overholdelse av regelverket med mindre ressursbruk.

1.4. Definisjoner

Rammeavtale

En tidsbestemt avtale med en leverandør hvor oppdragsgiver kan kjøpe varer og / eller tjenester innenfor et forutbestemt spekter av varer og / eller tjenester. Dersom rammeavtalen er korrekt inngått etter regelverket om offentlige anskaffelser vil i hovedsak alle kjøp være innenfor regelverket.

Rabattavtale

En tidsuavhengig avtale med en leverandør som innebærer at oppdragsgiver oppnår en rabatt på sine kjøp. Alle kjøp må i hovedsak vurderes opp mot regelverket for offentlige anskaffelser.

Kontrakt

En avtale med en leverandør hvor oppdragsgiver kan kjøpe en fast bestemt mengde varer og / eller tjenester innenfor for eksempel ett byggeprosjekt. Dersom kontrakten er korrekt inngått etter regelverket om offentlige anskaffelser vil anskaffelsen være innenfor regelverket. Det er i hovedsak ikke anledning til å gjøre anskaffelser ut over det som er definert i kontrakten.

Direkte anskaffelse

Kjøp av en leverandør uten rammeavtale eller konkurranse. Dette er kun unntaksvis lovlig dersom gitte kriterier i regelverket om offentlige anskaffelser er til stede.

2. METODE

Prosjektet er gjennomført av revisjonens egne ansatte på bakgrunn av kravene som stilles til gjennomføring av forvaltningsrevisjon som prosjekt, jf. RSK001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Informasjonen som er presentert i dette prosjektet er hentet inn gjennom dokumentanalyse, regnskapsanalyse og intervjuer (samtaler). Vi har innhentet regnskapsmateriale og interne rutiner i kommunen.

Ved gjennomgangen av kommunen har vi undersøkt et utvalg av leverandører hvor kommunen har gjort større innkjøp i 2010. Denne metoden å gjennomføre kartleggingen på, innebærer en viss risiko for at revisor ikke avdekker forhold som burde vært rapportert.

Ved utarbeidelsen av statistikken for kjøp hos leverandører, har vi benyttet oss av en regnskapsfil fra kommunens økonomisystem. Filen er analysert ved hjelp av revisjonsverktøyet IDEA, som gjør det mulig å sortere og gjøre uttrekk av spesifikke regnskapsposter etter gitte kriterier.

Vi har kontaktet lederne for de enkelte tjenestesteder som er omfattet, og bedt om en redegjørelse for om anskaffelsen(e) er foretatt etter konkurranse gjennom en rammeavtale, avtale eller kontrakt, etter forespørsel hos flere leverandører eller direkte hos den enkelte leverandør. Vi ba også om å få

tilsendt dokumentasjon rundt anskaffelsene. I første omgang ønsket vi å få tilsendt protokoller, eller en begrunnelse for direkte anskaffelser. Etter dette har vi hatt samtaler med flere av lederne.

Et utkast til denne rapporten har blitt forelagt rådmannen til uttalelse. Rådmannens brev datert 10.02.2012 følger vedlagt, se vedlegg 1.

3. REVISJONSKRITERIER

Anskaffelser i offentlig sektor reguleres av lov om offentlig anskaffelser med tilhørende forskrifter.

Norge har gjennom EØS-avtalen og WTO-avtalen forpliktet seg internasjonalt til å følge bestemte fremgangsmåter ved anskaffelser over visse verdier (terskelverdier). Loven, med tilhørende forskrifter, gjelder også ved anskaffelser som er under terskelverdien.

Formålet² med loven og tilhørende forskrifter er å bidra til økt verdiskapning i samfunnet gjennom å sikre mest mulig effektiv ressursbruk. Dette skal nås gjennom offentlige anskaffelser basert på forretningsmessighet og likebehandling. Regelverket skal også bidra til økt tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte gjennom at det offentlige opptrer med stor integritet.

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse for krav og forventninger som benyttes for å vurdere kommunens virksomhet, økonomi, produktivitet, måloppnåelse osv. Sammenholdt med fakta beskrivelsen danner revisjonskriteriene basis for de analyser og vurderinger som foretas, de konklusjoner som trekkes, og de er et viktig grunnlag for å kunne dokumentere avvik eller svakheter.

Alle statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer er omfattet av regelverket, og det gjelder alle anskaffelser av varer, tjenester og bygge- og anleggskontrakter som foretas av de nevnte oppdragsgivere. Som et grunnleggende krav skal en oppdragsgiver ikke diskriminere leverandører, hindre konkurranse eller dele opp anskaffelser for å omgå bestemmelsene. Loven stiller også krav til at offentlige oppdragsgivere tar hensyn til livssyklus-kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser under planleggingen av anskaffelsen.

Klagenemnd for offentlige anskaffelser³ (KOFA) er med hjemmel i loven opprettet som et rådgivende organ for løsning av tvister. Nemnda skal behandle klager om brudd på lov om offentlige anskaffelser og tilhørende forskrifter. Nemnda har også myndighet til å fatte vedtak om overtredelsesgebyr etter lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 7b.

Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene⁴ gjelder for vann- og energiforsyning, transport og posttjenester. Forskriften kan også gjelde for oppdragsgivere som ikke er offentligrettslig organ eller offentlig foretak. Den vil gjelde dersom det drives aktiviteter som er omfattet av forskriften på grunnlag av enerett eller særrett gitt av vedkommende myndighet i en EØS-stat, og det dermed i vesentlig grad påvirker andre selskapers mulighet til å utføre slik aktivitet.

Forskriften skiller i hovedsak mellom to typer anskaffelser. Del I tar for seg alminnelige bestemmelser som gjelder for alle anskaffelser. Del II tar for seg bestemmelser som gjelder anskaffelser over EØS-terskelverdiene. I forsyningssektoren er terskelverdien med virkning fra 1. mars 2006 satt til 3,3 mill kr eks mva for vare- og tjenestekontrakter og 41 mill kr eks mva for bygge- og anleggskontrakter. Fra 2010 ble disse terskelverdiene justert til henholdsvis 3,2 og 40,5 mill kr eks mva.

² LOV 1999-07-16 nr 69: Lov om offentlige anskaffelser - § 1 Formål

³ FOR 2002-11-15 nr 1288: Forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser

⁴ FOR 2006-04-07 nr 403: Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektoren (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester)

Forskrift om offentlige anskaffelser⁵ får anvendelse på tildeling av offentlige kontrakter (anskaffelser) om levering av varer, tjenester eller utførelse av bygge- og anleggsarbeider. Den gjelder for statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter, offentligrettslige organer og sammenslutninger dannet av en eller flere av disse. Den kan også gjelde enkelte bygge- og anleggskontrakter fra andre oppdragsgivere, dersom de er direkte subsidiert med mer en 50 % fra en oppdragsgiver som er omfattet av forskriften. Den får ikke anvendelse på oppdragsgivere som kommer inn under forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene.

Forskriften skiller i hovedsak mellom tre typer anskaffelser. Del I tar for seg alminnelige bestemmelser som gjelder for alle anskaffelser. Del II tar for seg anskaffelser under EØS-terskelverdiene og uprioriterte tjenester⁶. Som hovedregel er dette anskaffelser som overstiger den nasjonale grenseverdien på 500.000,- kr, men ikke overstiger EØS-terskelverdiene. Del III tar for seg bestemmelser som gjelder anskaffelser over EØS-terskelverdiene. Terskelverdien i forskrift om offentlige anskaffelser kan endres etter en årlig evaluering. For 2009 var terskelverdiene satt til 1,65 mill kr eks mva for vare- og tjenestekontrakter og 41 mill kr eks mva for bygge- og anleggskontrakter. Fra 2010 ble disse terskelverdiene justert til henholdsvis 1,6 og 40,5 mill kr eks mva. I tillegg ble det fra 1. januar 2007 innført et krav til protokollføring ved anskaffelser som overstiger 100.000,- kr.

Med virkning fra 1. mars 2008 ble forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter⁷ innført. Forskriften skal bidra til at ansatte i virksomheter som utfører tjenester og bygge- og anleggsarbeider for offentlige oppdragsgivere, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke⁸.

Forskriftene for offentlige anskaffelser og innkjøpsreglene for forsyningssektoren gir en rekke krav til prosedyrene for å gjennomføre en anskaffelse. Avhengig av verdi og type vil disse variere, men det stilles krav til blant annet; valg av anskaffelsesprosedyre, innhenting av tilbud eller utlysning / kunngjøring, konkurransegrunnlag, frister, gjennomføring og avslutning av konkurransen. Det påpekes også hvor viktig det er med dokumentasjon, protokollføring og innhenting av HMS-egenerklæring og skatteattest for både mva og skatt.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) har utarbeidet en veileder til reglene om offentlige anskaffelser som et supplement av rådgivende karakter. Nærings- og handelsdepartementet har utgitt en veileder som tar for seg "Miljø og regelverket for offentlige anskaffelser", og et veiledningshefte med "Beste praksis – offentlige anskaffelser". Sosial- og Helsedirektoratet / Deltasenteret⁹ har utgitt en veileder for "Universell utforming i offentlige anskaffelser".

Viktigheten av protokollføring i anskaffelsesprosesser understrekes også gjennom presisering i lov om rett til innsyn i offentlig verksemd, § 23, 3. ledd¹⁰. Der fremkommer det at Det kan gjøres unntak fra innsyn for tilbud og protokoll etter regelverket som er gitt med hjemmel i lov om offentlige innkjøp, frem til valget av leverandør er foretatt. Etter at valg av leverandør er foretatt vil tilbud og protokoller være offentlige dokumenter, de deler av dokumentene som kan unntas med hjemmel i andre bestemmelser.

⁵ FOR 2006-04-07 nr 402: Forskrift om offentlige anskaffelser

⁶ FOR 2006-04-07 nr 402: Forskrift om offentlige anskaffelser – vedlegg 6

⁷ FOR 2008-02-08 nr 112: Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter

⁸ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/dok/lover-og-regler/forskrifter/2008/forskrift-om-lonns--og-arbeidsvilkar-i-o.html?id=521631>

⁹ Deltasenteret – Statens kompetansesenter for deltakelse og tilgjengelighet for mennesker med funksjonshemming.

¹⁰ LOV 2006-05-19 nr 16: Lov om rett til innsyn i offentlig verksemd (offentleglova)

4. UTVALGTE ANSKAFFELSER

Regnskapsfilen vi tok ut med Øvre Eiker kommunes leverandørreskontro for 2010, viser et totalt kjøp på kr ca. 268 mill kr fra ca. 4000 leverandører. Av dette har vi sett nærmere på 47 poster. Dette fordeler seg på belastninger i regnskapet på 18 ansvarsområder fra 47 leverandører. Øvre Eiker kommunes totale kjøp fra disse 48 leverandørene utgjorde i 2010 ca. 104 mill kr.

Som nevnt under pkt 1.3 har vi i de tilfeller hvor anskaffelsen er gjort via rammeavtaler ikke gått inn og sett på om selve rammeavtalen er korrekt inngått. Vi har sammenholdt rammeavtaleoversikt med fil som viser kjøp fra leverandører over kr 100.000 i 2010. Filuttrekket viser at det er registrert kjøp hos ca. 850 leverandører. Et så stort antall leverandører kan indikere at det er et potensial for ytterligere bruk av inngåtte rammeavtaler eller behov for å inngå ytterligere rammeavtaler, selv om vi er klar over at ikke alle er leverandører i alminnelig forstand. Eksempler her er andre kommuner, interkommunale samarbeid og selskaper, personer mv.

Nedenfor fremgår de anskaffelser vi har gjennomgått, fordelt på ansvarsområder.

4.1. Ansvar 101 – Rådmann

4.1.1. Staples Norway

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 284' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av kontorrekvisita. Kommunen oppgir å ha rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter kommunens opplysninger.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Staples Norway.

4.2. Ansvar 113 – Personal

4.2.1. Vital Forsikring ASA

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 2,9 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av forsikringstjenester. Kommunen oppgir å ha rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter kommunens opplysninger.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Vital Forsikring ASA.

4.3. Ansvar 115 – IT

4.3.1. ATEA AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 2,2 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 874' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av nettverkskomponenter og multifunksjonsmaskiner. Vi har fått opplyst at kommunen her benytter seg av rammeavtale inngått i BTV Innkjøp.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med ATEA AS.

4.3.2. UMOE IKT AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 627' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 533' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder oppgradering av telefonsentralene i rådhuset og på Eikertun for å gå over til IP-telefoni internt i kommunen og tilhørende support og vedlikeholdsavtale. Anskaffelsen er utlyst i TED databasen 4. april 2008 som en konkurransepreget dialog.

Av konkurransegrunnlaget det at frist for deltakelse var 5. mai 2008 og at tildelingen skulle skje på bakgrunn av en totalvurdering av følgende kriterier:

- Funksjonalitet mht. løsning og leveransemodell
- Priser og kostnader – herunder garantiforhold og leveransebetingelser
- Leverandørens foreslåtte gjennomføringsplan iht. angitte tidsfrister
- Kompetanse og leveringsevne
- Forbehold

Vi har ikke mottatt anbudsprotokoll. Øvrige krav som HMS egenerklæring, skatteattester etc. var dokumentert.

Vurdering

Innholdet i dokument «Evaluerings av tilbud til Telefoni i Øvre Eiker kommune» vurderes å tilfredsstille informasjonskravene til en anbudsprotokoll. Anskaffelsen anses etter vår vurdering i hovedsak å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.4. Ansvar 120 – Plan, ressurs, næring

4.4.1. Asplan Viak AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 966' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 400' kr belastet dette ansvarsområdet.

Asplan Viak AS er benyttet som leverandør på flere prosjekter i kommunen: Stedsutvikling Darbu, Vestfossen stasjonsundergang, Løken industriområde, Hokksund tverrvei og Handlingsplan

parkering. Kommunen oppgir å ha rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter kommunens påstand.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Asplan Viak. Vi anser derfor at anskaffelsen er gjennomført i tråd med regelverket.

4.5. Ansvar 220 – Bygninger administrasjon

4.5.1. Hobbelstad & Rønning AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 5,68 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 5,31' mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder bygging av Lerberg barnehage. Anskaffelsen er utlyst i Doffin 1. juli 2010 som begrenset anbudskonkurranse. Tidsfrist for deltakelse er satt til 23. august 2010.

Vi fikk oppgitt journalnummer på saken og hadde gjennomgang i arkivet. Det bemerkes at det som er omtalt her er det vi fant i arkiv. Det er mulig at annen dokumentasjon er tilgjengelig hos prosjektleder eller på andre journalnummer enn det vi fikk oppgitt.

Av utlysningstekst fremgår det at kvalifikasjonskrav er:

- Firmaattest
- Skatteattest
- HMS egenerklæring
- Foretakets siste års beretning, samt nyere opplysninger som har relevans til foretakets regnskapstall
- Fremleggelse av foretakets årsregnskap eller utdrag fra dette
- Erklæring om foretakets omsetning de siste årene med relevans til denne kontrakten

Vi fant ikke dokumentasjon på disse kvalifikasjonskravene i arkivet.

Av utlysningen fremgår det at det økonomisk mest fordelaktige tilbud skal velges basert på kriterier fastsatt i konkurransegrunnlaget. Vi fant ikke konkurransegrunnlaget i arkiv. Det har vært ny utlysning på Lerberg barnehage. Det kan synes som om mye av den dokumentasjonen som ligger i arkiv gjelder den første utlysningen ettersom tilbudsåpning ikke angir den leverandør som har fått oppdraget (Hobbelstad og Rønning). Signert avtale mellom Hobbelstad og Rønning og Øvre Eiker kommune datert oktober 2010 lå i arkivet. Vi fant ikke anbudsprotokoll i arkivet.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått er det vanskelig å vurdere om anskaffelsen er gjennomført i tråd med regelverket.

4.5.2. Bermingrud Entreprenør BVT AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 5,07 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder bygging av flerbrukshall på Skotselv skole. Anskaffelsen er utlyst i Doffin 26. mars 2010 som en åpen anbudskonkurranse og frist for innlevering av tilbud er satt til 5. mai 2010. Arkitektkontoret K16 har publisert utlysningen.

Ifølge utlysningen skal det økonomisk mest fordelaktige tilbud velges på grunnlag av kriterier fastsatt i konkurransegrunnlaget. I konkurransegrunnlaget opplyses det at det ved valg av tilbud vil bli tatt hensyn til følgende momenter, med følgende vektning:

• Pris	80 %
• Byggetid, ferdigstillestidspunkt	10 %
• Kvalitet	10 %

Konkurransegrunnlaget angir at følgende skal leveres sammen med tilbudsbrevet:

- Firmaattest
- Sentral godkjenning/faglig register
- Skatteattest for mva
- Skatteattest for skatt
- HMS erklæring
- Regnskap med revisorrapport for 3 siste år
- Oversikt total bemanning
- Cv for prosjektleder og byggeplassleder
- Referanser for tilsvarende oppdrag siste 5 år

Vi fikk oppgitt journalnummer på saken og hadde gjennomgang i arkivet. Det bemerkes at det som er omtalt her, er det vi fant i arkiv. Det er mulig at annen dokumentasjon er tilgjengelig hos prosjektleder eller på andre journalnummer enn det vi fikk oppgitt. Vi fant ikke anbudsprotokoll eller kontrakt. Saksbehandler opplyste at Bermingrud Entreprenør hadde fått oppdraget. Vi fant mappe fra Bermingrud i kasse på arkivet. Dokumentasjonskravene var oppfylt for Bermingrud entreprenør.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått er det vanskelig å vurdere om anskaffelsen er gjennomført i tråd med regelverket.

4.5.3. Stener Sørensen

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,02 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet / ca. 717' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder rådgivningsoppdrag: rollen som Byggherrens representant i prosjekteringsfasen fram til gjennomført anbudskonkurranse for Skotselv «Flerbruksanlegg». Vi har fått opplyst at Stener Sørensen er valgt som rådgiver basert på rammeavtale. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter at kommunen har rammeavtale med Stener Sørensen.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Stener Sørensen.

4.5.4. Bygg-samordning AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 911' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 400' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder bygging av garasjer. Vi har fått opplyst at dette var en hastesak i forbindelse med at rundkjøring Lerberg ble stengt på grunn av bygging av ny barnehage på Lerberg. Anskaffelsen er ikke utlyst. Det er ikke innhentet tilbud fra flere leverandører.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått, anser vi at det er en direkteanskaffelse, og dermed brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Det burde vært inngått en rammeavtale eller eventuelt parallelle rammeavtaler på området.

4.5.5. Levante innredninger AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 669' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 514' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder innredninger rådhuset. Vi har fått opplyst at anskaffelsen ikke er utlyst, og at det ikke er innhentet tilbud fra flere leverandører.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått, anser vi at det foreligger en direkteanskaffelse, og dermed brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Det burde vært inngått en rammeavtale eller eventuelt parallelle rammeavtaler på området.

4.5.6. Eker dampsag og høvleri AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 489' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 237' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av diverse materialer. Kommunen oppgir å ha rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter kommunens opplysninger.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Eker Dampsag og Høvleri AS. Vi anser derfor at anskaffelsen er gjennomført i tråd med regelverket.

4.6. Ansvar 222 – Vaktmester

4.6.1. Trio Entreprenør

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 17 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder bygging av Nye Hokksund ungdomsskole. Anskaffelsen er utlyst i Doffin 12. april 2010 som en åpen anbudskonkurranse. Frist for innlevering av tilbud er satt til 26. mai 2010.

I henhold til utlysningen er tildelingskriterie laveste pris. Kvalifikasjonskrav i utlysningen er:

- Firmaattest
- Attest for registrering i faglig register som bestemt ved lovgivning i det land hvor leverandør er etablert.
- Skatteattest for merverdiavgift
- Skatteattest skatt
- HMS egenerklæring
- Dokumentasjonskrav knyttet til leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet som presisert i konkurransegrunnlaget
- Dokumentasjonskrav knyttet til tilbyders tekniske og faglige kvalifikasjoner som presisert i konkurransegrunnlaget

Av anbudsprotokoll datert 11. juni 2010 er Trio entreprenør valgt i samsvar med tildelingskriterie laveste pris. Alle dokumentasjonskrav var oppfylt for Trio Entreprenør. Vi fant ikke signert kontrakt med Trio Entreprenør i arkivet. Vi fikk oppgitt journalnummer på saken og hadde gjennomgang i arkivet. Det bemerkes at det som er omtalt her er det vi fant i arkiv. Det er mulig at annen dokumentasjon er tilgjengelig hos prosjektleder eller på andre journalnummer enn det vi fikk oppgitt.

Vurdering

Anskaffelsen anses etter vår vurdering å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.6.2. L2 Arkitekter AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 4,44 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av arkitekttjenester Nye Hokksund ungdomsskole. Anskaffelsen /konkurransen er gjennomført som en begrenset plan- og designkonkurranse med maksimalt 5 deltakere. Interesserte arkitektfirmaer ble invitert til å kvalifisere seg for deltakelse i konkurransen som er delt i 2 faser. I fase 1 er hensikten å velge ut inntil 5 kvalifiserte deltakere etter krav og kriterier gitt i kapittel 2.3. Fase 2 gjennomføres som en ordinær konkurranse mellom de pre kvalifiserte deltakerne. Deltakerne skal i denne fasen levere inn forslaget de har utarbeidet og gi tilbud på videre prosjektering i separate kon-volutter. Kriteriene som benyttes i fase 2 er gitt i kapittel 3.2. Inngitt tilbud vil ikke bli brukt for å bedømme deltakerne i selve konkurransen. Det er utarbeidet et eget konkurransegrunnlag for fase 2 av konkurransen.

30 leverandører leverte inn tilbud, av disse ble 5 pre kvalifisert. Vurdering gjort av egen jury Av konkurransegrunnlag fremgår det at kriterier for bedømming av forslag skal være:

- Arkitektonisk uttrykk og prosjektets potensial for å oppfylle prosjektets målsettinger
 - Konsept/volumoppbygging
 - Organisering i forhold til adkomst og omgivelsene
 - Bygningens indre organisering og funksjonalitet
 - Løsningsmodell for miljø og passiv hus
 - Oppfyllelse av pedagogiske målsettinger
- Godt tilrettelagte uteområder
- Arealeffektivitet
- Gjennomførbarhet og prosjektøkonomi (realismen i prosjektet).

Det er utarbeidet egen juryrapport med grundige vurderinger av ovennevnte kriterier. Av de 5 pre kvalifiserte ble L2 arkitekter valg.

Vurdering

Anskaffelsen anses etter vår vurdering å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.6.3. Rambøll Norge AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 4,22 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet / ca. 3,25 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av Prosjekt og byggeledelse for Nye Hokksund ungdomsskole. Kommunen har rammeavtale med Rambøll via FOBE gruppen. Det er avholdt minikonkurranse på denne anskaffelsen.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Rambøll.

4.6.4. Statoil Norge AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 2,43 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet / ca. 1,58 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av drivstoff. Kommunen oppgir å ha rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter kommunens opplysninger.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Statoil Norge AS.

4.6.5. Gunnar Karlsen AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 2,26 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp fra ventilasjonsentreprenør Nye Hokksund ungdomsskole. Anskaffelsen er utlyst i Doffin 12. april 2010 som en begrenset anbudskonkurranse. Frist for innlevering av tilbud er satt til 26. mai 2010.

I henhold til utlysningen er tildelingskriterie laveste pris. Kvalifikasjonskrav i utlysningen er:

- Firmaattest
- Attest for registrering i faglig register som bestemt ved lovgivning i det land hvor leverandør er etablert.
- Skatteattest for merverdiavgift
- Skatteattest skatt
- HMS-egenerklæring

- Dokumentasjonskrav knyttet til leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet som presisert i konkurransegrunnlaget
- Dokumentasjonskrav knyttet til tilbyders tekniske og faglige kvalifikasjoner som presisert i konkurransegrunnlaget

Vi fikk oppgitt journalnummer på saken og hadde gjennomgang i arkivet. Det bemerkes at det som er omtalt her, er det vi fant i arkiv. Det er mulig at annen dokumentasjon er tilgjengelig hos prosjektleder eller på andre journalnummer enn det vi fikk oppgitt. Sakskomplekset på Nye Hokksund ungdomsskole er meget omfattende, og vi gjør oppmerksom på at det kan være f.eks. valg av benevnelse i arkiv som har gjort at det er noe dokumentasjon vi ikke har funnet. Vi fant ikke kontrakt med Gunnar Karlsen AS. Anbudsprotokoll lå i sakspapirene. Vi fant også brev sendt til øvrige tilbydere med avgjørelse hvor det framgår at Gunnar Karlsen AS er valgt på bakgrunn av tildelingskriterie laveste pris. Alle kvalifikasjonskrav var oppfylt for Gunnar Karlsen AS.

Vurdering

Anskaffelsen anses etter vår vurdering å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser under forutsetning av at den dokumentasjon vi ikke fant, forefinnes.

4.6.6. Arkitektkontoret K16 AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,75 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 1,71 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av konsulenttjenester i hovedsak på flerbrukshall Skotselv. Vi har fått opplyst at anskaffelsen er gjort på rammeavtale med Arkitektkontoret K16. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter kommunens opplysninger.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Arkitektkontoret K 16.

4.6.7. HR prosjekt AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,7 mill kr fra denne leverandøren. Cirka 784' kr er belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder utarbeidelse av vedlikeholdsplaner, tilstandsrapporter og energimerking på kommunale bygg i Øvre Eiker kommune. Anskaffelsen er gjennomført som en minikonkurranse konkurranse hvor 3 leverandører med rammeavtale er forespurt.

Anskaffelsesprotokoll viser at HR prosjekt AS ble valgt basert på at de hadde tilbudet med gunstigs antall timeverk for å få gjennomført oppdraget. Det avtaledokument vi ble forelagt var ikke signert.

Vurdering

Anskaffelsen anses etter vår vurdering å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser. Vi antar at signert avtaledokumenter ligger i arkivet.

4.6.8. Arro Elektro AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,6 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 1,13 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av diverse elektrotjenester. Kommunen oppgir at anskaffelsen er gjort på rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter kommunens påstand.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Arro Elektro.

4.6.9. Brødr Vatndal & Co AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,35 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder rehabilitering av Vestfossen skolebad. Anskaffelsen er utlyst på Doffin som en åpen anbudskonkurranse. Tidsfrist for mottak av tilbud eller anmodning om deltakelse er satt til 25. mai 2009.

Ifølge konkurransegrunnlaget er tildelingskriterier:

- 40 % kompetanse
- 50 % pris
- 10 % byggetid

Kompetansekriterier i følge konkurransegrunnlaget er:

- Organisering av prosjektet med stedfortredere på alle viktige ansvarsområder
- CV'er til nøkkelpersonell
- Referanseliste siste 3 år med relevante prosjekter

Ifølge konkurransegrunnlaget skal også følgende innleveres:

- firmaattest
- attest for betalte mva, skatter og trygdeavgifter
- årsregnskap
- eventuelle sertifikater vedr. kvalitetskontroll
- kort beskrivelse av entreprenørens kvalitetssystem
- sentralgodkjenningsbevis hvis sentralgodkjent
- HMS-erklæring
- erklæring fra foretaket om tilknytning til offentlig godkjente lærlingordning som gjelder ved
- kontraktsgjennomgang
- attester for registrering i faglig register som bestemt ved lovgivning i det land hvor leverandøren er
- etablert
- erklæring om foretakets omsetning de siste årene med relevans til denne kontrakten

I anbudsinnstilling er tildelingskriterier og kompetansekriterier vurdert. Vi har ikke mottatt dokumentasjon på kompetansekriteriene. Vi er ikke forelagt kontrakt med Brødr Vatndal & Co AS.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Brødr Vatndal & Co AS. Det er mulig at noen av kompetansekriteriene er vurdert ved inngåelse av rammeavtale. Anskaffelsen er etter vår vurdering gjennomført med konkurranse, men unntak av noe manglende dokumentasjon

4.6.10. Unionconsult Boro VVS Miljø AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,1 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av rådgivende ingeniør VVS tjenester Nye Hokksund ungdomsskole. Anskaffelsen er gjennomført med minikonkurranse. Alle tilbyderne i minikonkurransen har rammeavtale med Øvre Eiker kommune. Av konkurransegrunnlaget fremgår det at følgende kvalifikasjonskriterier likevel må dokumenteres på nytt:

- Skatte og mva attest
- HMS egenerklæring

Tilbudene vil bli evaluert etter følgende kriterier:

- Pris 60 %
- Kompetanse 15 %
- Oppdragsforståelse 10 %
- Fremdrift/leveringstid 15 %

Åpningsprotokoll viser at Unionconsult Boro VVS og to andre selskaper har levert inn tilbud. Vi er ikke forelagt anbudsprotokoll eller kontrakt. Vektingsskjema viser sammenligning mellom tilbydere og referat fra møte vedrørende anbudskonkurranse Nye Hokksund ungdomsskole datert 27. august angir at det Unionconsult Boro VVS hadde det økonomisk mest fordelaktige tilbudet. Skatt og mva attest samt HMS egenerklæring lå ikke i dokumentasjonen vi ble forelagt.

Vurdering

Anskaffelsen anses etter vår vurdering i hovedsak å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser, med unntak av noe manglende dokumentasjon.

Vi er av den oppfatning at det er foretatt en reell konkurranse om anskaffelsen.

4.6.11. Ing. F. Malnes og Andresen AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av konsulenttjenester. Kommunen oppgir at anskaffelsen er gjort på rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter dette.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Ing F. Malnes og Andresen AS.

4.6.12. Norsk Enøk og Energi AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 973' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 970' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av konsulenttjenester Nye Hokksund ungdomsskole. Vi har fått opplyst at dette var en rådgiver som allerede var engasjert av kommunen og som bare ble tatt inn i prosjektet.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått, anser vi at det er en direkteanskaffelse, og dermed brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Det burde vært inngått en rammeavtale eller eventuelt parallelle rammeavtaler på området.

4.6.13. Hartmann Arkitekter AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 710' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 692' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder bygging av Lerberg barnehage. Kommunen oppgir at anskaffelsen er gjort på rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter kommunens påstand.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Hartmann Arkitekter AS.

4.7. Ansvar 224 – Kommunalteknikk

4.7.1. Isachsen Entreprenør AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 5,7 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 3,56 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder bygging/utførelse av rundkjøring Lerberg, riksvei 35. Multiconsult har vært ansvarlig for utlysning av prosjektet. Anskaffelsen er utlyst i Doffin 10. mai 2010 som en åpen anbudskonkurranse. Frist for anmodning om deltakelse er satt til 28. mai 2010.

Vi har ikke mottatt konkurransegrunnlag, men av tilbudsevaluering utført av HR prosjekt AS fremgår det at laveste tilbudspris skal være kriterium for valg av tilbud. Følgende dokumentasjon skulle følge med tilbudet:

- Firmaattest
- Godkjenning tiltaksklasse 2
- Erklæring på sikkerhetsstillelse
- Ansvarsforsikring
- Internkontrollsystem
- Kvalitetssystem
- Tidligere leveranser/referanseliste
- Fremdriftsplan
- Organisasjonsplan
- Bemanningsplan

- CV'er
- Underleverandører
- Utstyr, materiale og teknisk utrustning
- Timepriser for mannskap
- Enhetspriser maskiner og utstyr

Vi er ikke forelagt dokumentasjon på noen av dokumentasjonskravene. Signert kontrakt mellom Øvre Eiker kommune og Isachsen Entreprenør lå i sakspapirene.

Vurdering

Tilbudsevaluering og protokoll anbudsåpning tilfredsstiller kravene til anbudsprotokoll.

Basert på den dokumentasjon vi er forelagt er det vanskelig å vurdere om anskaffelsen er gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.7.2. Multiconsult AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,1 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 870' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder prosjektering av rundkjøring Lerberg. Anskaffelsen er ikke utlyst og er gjort som en direkte anskaffelse hos konsulent. Av anskaffelsesprotokoll signert 23.02.2010 fremgår det at årsaken til direkte anskaffelse er tidspress. Rundkjøringen måtte ferdigstilles innen august 2010 på grunn av anleggsarbeider med utvidelse av Lerberg barnehage. Anskaffelsens anslåtte verdi i forannevnte protokoll er kr. 300.000 eks mva og ligger dermed under terskelverdien i forskriftens § 2-2. Imidlertid ble totalkostnaden for anskaffelsen mye høyere ca. kr. 800.000. Signert avtale mellom Øvre Eiker kommune og Multiconsult lå i sakspapirene.

Vurdering

Det kan stilles spørsmålstegn ved realismen i anslått verdi og om anskaffelsen skulle vært utlyst over terskelverdi. Av veileder til reglene om offentlige anskaffelser fremgår det at det at anskaffelsen blir dyrere eller mer ineffektiv, ikke er tilstrekkelig grunn til å benytte forskriftens del 1, § 2-1 andre punktum bokstav c.

Anskaffelsen anses ikke å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.7.3. Cowi AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 981' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 564' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder prosjektadministrasjon av rundkjøring på RV 35 Lerberg. Vi har fått opplyst at anskaffelsen er gjennomført ved bruk av rammeavtale. Signert avtale mellom Øvre Eiker kommune og Cowi AS lå i sakspapirene.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Cowi AS.

4.8. Ansvar 230 – VA adm

4.8.1. Goodtech Solutions AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 679' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 433 belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder innkjøp og service/vedlikehold av kommunens drifts- og overvåkingssystem for vann og avløp. Drifts- og overvåkingssystemet ble utlyst i 1995-1996. Man valgte ved denne anbudskonkurransen å gi oppdraget til rimeligste anbyder som var ILM Instrumentering AS (nå Goodtech solutions AS). Vi har fått opplyst at kommunen ved valg av system i stor grad har bundet seg opp til spesialkompetanse fra ett firma. Kommunen opplyser at det i perioder har vært levert komponenter fra andre leverandører som har skapt problemer i forhold til drifts- og overvåkingssystemet.

Vurdering

Vi har forståelse for at det er mest hensiktsmessig med en leverandør til slike anskaffelser, men basert på den informasjon vi har fått, anser vi ikke anskaffelsen for å være i tråd med regelverket. Et sentralt spørsmål vil være hvor lang kontraktstid som er avtalt for servicen og vedlikeholdet.

4.9. Ansvar 231 – Vann

4.9.1. Aktiv veidrift AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 5,5 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 2,5 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder utførelse av infrastrukturanlegg Bingsveien. Anskaffelsen er utlyst i Doffin 16. juni 2010, og frist for innlevering av tilbud er satt til 5. august 2010..

I henhold til konkurransegrunnlaget skal det ved valg av tilbud legges til grunn det tilbudet av ikke-avviste tilbud som har lavest pris. Kvalifikasjonskrav i henhold til konkurransegrunnlaget er:

- Skatteattester
- HMS egenerklæring
- Foretaksregistrering
- Godkjenning i tiltaksklasse 2
- Erklæring på sikkerhetsstillelse
- Ansvarsforsikring
- Internkontrollsystem
- Kvalitetssystem
- Tidligere leveranser
- Fremdriftsplan
- Organisasjonsplan
- Bemanningsplan
- CV'er
- Underleverandører
- Timepriser for mannskap
- Enhetspriser for maskiner, utstyr m.m

I henhold til tilbudsevaluering er Aktiv Veidrift valgt som leverandør basert på tildelingskriteriet laveste pris. Alle dokumentasjonskrav for Aktiv Veidrift var oppfylt. Signert kontrakt mellom Øvre Eiker kommune og Aktiv Veidrift lå i sakspapirene.

Vurdering

Tilbudsevaluering og protokoll anbudsåpning tilfredsstiller kravene til anbudsprotokoll. Anskaffelsen anses etter vår vurdering å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.10. Ansvar 232 – Avløp

4.10.1. Lobben og Skinstad AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 2,5 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 1,2 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av utførelse av infrastrukturanlegg Tregata. Anskaffelsen er utlyst på Doffin 10. desember 2009 som en åpen anbudskonkurranse. Frist for innlevering av tilbud eller anmodning om deltakelse er satt til 4. februar 2010.

I henhold til konkurransegrunnlaget vil det ved valg av leverandør legges til grunn det tilbud som økonomisk sett er mest fordelaktig for oppdragsgiver med kriterier pris og leveringstid.

Kvalifikasjonskrav i henhold til utlysningen er:

- Skatteattester
- HMS egenerklæring
- Foretaksregistrering
- Godkjenning i tiltaksklasse 2
- Erklæring på sikkerhetsstillelse
- Ansvarsforsikring
- Internkontrollsystem
- Kvalitetssystem
- Tidligere leveranser
- Fremdriftsplan
- Organisasjonsplan
- Bemanningsplan
- CV'er
- Underleverandører
- Timepriser for mannskap
- Enhetspriser for maskiner, utstyr m.m

Anskaffelsesprotokoll er utarbeidet etter vår henvendelse, desember 2011. Det lå protokoll fra tilbudsåpning og sjekklister for kontroll av tilbud i sakspapirene. Signert avtale mellom Øvre Eiker kommune og Lobben og Skinstad lå i saksmappe. De fleste av de som har levert inn tilbud har også klaget på avgjørelse. Meddelelse om tildeling av kontrakt er først gitt til en tilbyder som deretter er trukket tilbake og endelig kontrakt er gitt til en annen tilbyder. Kvalifikasjonskravene for Lobben og Skinstad var dokumentert i de mappene vi fikk til gjennomgang.

Vurdering

Saksgangen i denne anskaffelsesprosessen virker noe uryddig. Med så mange klager burde det vært laget en oversikt over klager og resultat som var enkelt å etterprøve. Det var vanskelig ut fra sakspapirene å se hva som var gjort med den enkelte klage.

Forutsatt at alle klager er korrekt behandlet, anses anskaffelsen å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.10.2. Ringerike septikservice AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,75 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 1,6 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av innsamling og transport av slam i Øvre Eiker kommune. I henhold til protokoll fra tilbudsåpning er det kommet inn to tilbud hvorav ett ble avvist. Vi fant ikke anskaffelsen utlyst på Doffin. Det er mulig at denne anskaffelsen er utlyst av rådgiver Cowi.

I henhold til tilbudsbeskrivelse er kvalifikasjonskriterier:

- Attest for betalte skatter og trygdeavgift
- Attest for betalt merverdiavgift
- HMS egenerklæring
- Referanser
- Maskinpark og bemanning samt kvalitetssikkerhetssystem

Tildelingskriterier i henhold til tilbudsbeskrivelsen er det økonomisk mest fordelaktige tilbud etter en totalvurdering ut fra følgende vekting:

• Referanser, kvalitet, funksjonalitet og ytelse	10 %
• Maskinpark og organisering, bemanning	20 %
• Grad av forbehold	20 %
• Totaløkonomi/pris i kontraktperioden	50 %

Kun en tilbyder med godkjent tilbud, Ringerike septikservice som ble valgt som leverandør. Kvalifikasjonskriteriene var dokumentert for valgt tilbyder.

Vurdering

Under forutsetning av at konkurransen er korrekt utlyst, anses anskaffelsen etter vår vurdering å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.10.3. Jaco AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 993' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 935' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av transport, frilandskompostering og spredning av slam/slamkompost. Anskaffelsen er utlyst i Norsk Lysningsblad 28. juni 2005 som en konkurranse med forhandling. Frist for forespørsel om deltakelse er satt til 16. september 2005.

I henhold til konkurransegrunnlag er kvalifikasjonskrav for deltakelse:

- Attest for betalte skatter og avgifter

- Attest for betalt merverdiavgift
- HMS egenerklæring
- Referanser
- Godkjente sertifikater, maskinførerbevis, løyver
- Sikkerhet/reserveutstyr ved maskinhavari og lignende

Tildelingskriterie i henhold til konkurransegrunnlaget er det økonomisk mest fordelaktige tilbud etter en totalvurdering ut fra følgende kriterier

- Totaløkonomi/pris 60 %
- Grad av forbehold 10 %
- Sikkerhet for maskinelt reserveutstyr 30 %

Avtaleperioden angitt i konkurransegrunnlaget er 01.01.06-31.12.06 med mulighet for årlig forlengelse til og med 31.12.2010. Protokoll fra anbudsåpning lå i sakspapirene. Anbudsprotokoll med begrunnelse for valg av leverandør i samsvar med tildelingskriteriene lå ikke i de sakspapirene vi fikk til gjennomgang. Kvalifikasjonskravene var oppfylt for Jaco AS.

Vurdering

Vi fant ikke noen vurdering av tildelingskriteriene og tilhørende begrunnelse for valg av leverandør. Utover det synes anskaffelsen å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.10.4. Olaf Helge Ask

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 497' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 271' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av elektrotekniske arbeider. Vi har fått opplyst at Olaf Helge Ask er et lokalt elektrofirma som har vunnet anbudskonkurranser i flere tidligere utbygginger og rehabilitering ved VA-anleggene i kommunen. Kommunen har i tiden etter valgt å benytte de fagfolkene som utførte disse arbeidene også ved driftsproblemer ved anleggene.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått, anser vi at det er en direkteanskaffelse, og dermed brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Det burde vært inngått en rammeavtale eller eventuelt parallelle rammeavtaler på området. Vi har fått opplyst at det nå er inngått rammeavtaler på VA-området som kommunen vil benytte seg av.

4.10.5. Kemira Chemicals AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 486' kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjemikalier til renseanlegg knyttet til VA. Vi har fått opplyst at det ikke er mange leverandører av denne type kjemikalier, og at det har vært gjennomført tilbudsforespørsler for å sikre best mulig pris. Tilbudsforespørslene er ikke dokumentert. Vi har videre fått opplyst at det jobbes i GVD (Godt Vann Drammensregionen) for å få frem en avtale.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått, anser vi at det er en direkteanskaffelse, og dermed brudd på regelverket for offentlige anskaffelser.

4.11. Ansvar 320 – Grunnskole

4.11.1. Nettbuss Drammen AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 3,3 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 3,18 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Fra kommunen har vi mottatt dokumentasjon som beskriver at det er Buskerud fylkeskommune via Buskerud kollektivtrafikk (BK) som er ansvarlig for kollektivtrafikken i Buskerud, herunder skoleskyss. *«Etterspurte postering gjelder Buskerud Kollektivtrafikk AS sin avtale med Nettbuss Drammen AS. Det er en forhandlet avtale for perioden 01.01.2008-31.12.2011. Avtalen er også prolongert til 30.06.2013 for Øvre Eiker siden produksjon der vil bli konkurranseutsatt med oppstart 01.07.2013. Begrunnelse for at det er foretatt en direkte anskaffelse er at da avtalen ble fremforhandlet var det vedtak i fylkestinget på at kollektivtransport og skoleskyss med buss i Buskerud ikke skulle konkurranseutsettes».*

Vurdering

Ordning med skoleskyss er en lovpålagt oppgave etter opplæringsloven og ansvaret er tillagt fylkeskommunen.

4.12. Ansvar 331 – Hokksund ungdomsskole

4.12.1. TH.Lien Turistbusser AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,1 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 553' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av busstjenester. Anskaffelsen er ikke utlyst.

Vi har fått opplyst at hoveddelen av beløpet brukt på dette ansvaret gjelder toleransereiser for elever: *«Toleransereiser er et kommunalt vedtak som ble fattet for at ØEK skulle legge opp til et lokalt tilpasset reiseopplegg for kommunens 10.klassinger. Toleransereisene har sin opprinnelse i et omfattende holdningsskapende arbeid i lokalsamfunnet som ble igangsatt etter en nazi-konsert i bygda i 1995. Det ble opprettet en styringsgruppe for å planlegge dette arbeidet. TH.Lien er en lokal ressurs innen området, og at de bisto styringsgruppa rundt planleggingen med erfaring og kompetanse. Beløpet som reelt er belastet det kommunale regnskapet er kr. 288.980.»*

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått, anser vi at det er en direkteanskaffelse, og dermed brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Det burde vært inngått en rammeavtale eller eventuelt parallelle rammeavtaler på området.

4.13. Ansvar 460 – Seksjonsledelse omsorg

4.13.1. Trollhaugen seniorsenter AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 3,8 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 3,43 mill. kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av sykehjemsplasser. Anskaffelsen er utlyst i Doffin 27. mars 2006 som en konkurranse med forhandling og frist for innlevering av tilbud er satt til 20. april 2006.

Ifølge konkurransegrunnlaget skal det økonomisk mest fordelaktige tilbud velges etter en totalvurdering ut fra følgende kriterier: Kvalitet, pris og prisbetingelse, reisetid og tilgjengelighet/beliggenhet. Kvalifikasjonskrav i følge konkurransegrunnlaget er:

- Attest fra Foretaksregisteret
- Attest for betalte skatter og trygdeavgift
- Attest for betalt merverdiavgift
- HMS egenerklæring
- Årsregnskap
- Tilbyders kvalifikasjoner (ref konkurransegrunnlag)
- Referanser

Omfattende anskaffelsesprotokoll i 3 deler med grundig vurdering av innkomne tilbud. Dokumentasjon av kvalifikasjonskrav lå i saksmappe. Rammeavtale mellom Trollhaugen seniorsenter og Øvre Eiker kommune er signert 7. september 2006. Avtalen er gyldig fra kontraktsdato og 1 år med opsjon for ytterligere 1+1+1 år – det vil si til 7. september 2010.

Vurdering

Anskaffelsen anses etter vår vurdering å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser frem til 7. september 2010. Vi har fått opplyst at ny avtale med Trollhaugen seniorsenter er inngått fra februar 2011. Det bemerkes imidlertid at anskaffelser etter 07.09.2010 fra denne leverandør er basert på en rammeavtale som formelt sett er utgått på dato og slikt sett er å regne som direkte kjøp fra leverandør. Dette er ikke i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

4.13.2. Leaseplan

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,1 millioner kroner fra denne leverandøren. Av dette er ca. 1 million kroner belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder i hovedsak leasing av biler. Kommunen oppgir at anskaffelsen er gjort på rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter dette.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Leaseplan.

4.13.3. Kverneland Bil AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 0,6 mill. kroner fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Vi har fått opplyst at kommunen har rammeavtale med Kverneland Bil AS dvs inngår som en samarbeidspartner i rammeavtalen med Leaseplan. Av faktura fremgår det at det er foretatt kjøp av en bil, faktura kommer fra Kverneland Bil AS.

Vurdering

Basert på de opplysninger vi har fått er det vanskelig å vurdere om anskaffelsen er korrekt gjennomført. Dersom rammeavtale er med Leaseplan ville det vært naturlig at faktura kom fra dem.

4.14. Ansvar 461 – Kjøkken

4.14.1. Asko Øst AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 2,7 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av kolonialvarer og meieriprodukter. Anskaffelsen er gjort via rammeavtale inngått av BTV Innkjøp. Avtalen ble inngått fra og med 1. august 2006 til og med 31. juli 2008 med opsjon på to års prolongering. Det vil si at avtalen gikk ut 1. august 2010. Vi har fått opplyst at BTV Innkjøp forlenget avtalen.

Vurdering

Anskaffelsen anses etter vår vurdering å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser frem til 1. august 2010. Vi har fått opplyst at BTV Innkjøp forlenget avtalen med ASKO. Det bemerkes imidlertid at anskaffelser etter 01. august 2010 fra denne leverandør er basert på en rammeavtale som formelt sett er utgått på dato og slikt sett er å regne som direkte kjøp fra leverandør. Dette er ikke i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

4.14.2. Bama Gruppen AS

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 941' kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 542' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av frukt, grønnsaker etc. Anskaffelsen er gjort via rammeavtale inngått av BTV Innkjøp. Avtalen ble inngått fra og med 1. august 2006 til og med 31. juli 2008 med opsjon på to års prolongering. Det vil si at avtalen gikk ut 1. august 2010. Vi har fått opplyst at BTV Innkjøp forlenget avtalen.

Vurdering

Anskaffelsen anses etter vår vurdering å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser frem til 1. august 2010. Vi har fått opplyst at BTV Innkjøp forlenget avtalen med ASKO. Det bemerkes imidlertid at anskaffelser etter 1. august 2010 fra denne leverandør er basert på en rammeavtale som formelt sett er utgått på dato og slikt sett er å regne som direkte kjøp fra leverandør. Dette er ikke i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

4.15. Ansvar 462 – Vaskeri**4.15.1. Drammen papir engros K/S**

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 3,45 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 1,35 mill kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av diverse rekvisita. Kommunen oppgir å ha rammeavtale med denne leverandøren. Kontroll mot oversikt over inngåtte rammeavtaler bekrefter kommunens opplysning.

Vurdering

Kommunen har rammeavtale med Drammen papir engros.

4.16. Ansvar 463 – Brukerstyrt personlig assistanse**4.16.1. Uloba**

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 2,5 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsene gjelder kjøp av tjenester til brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Vi har mottatt 4 avtaler inngått med ULOBA BA. Vi har forespurt om prosessen forut for inngåelse av avtale, men har ikke fått svar på vår henvendelse.

Det har vært uklart om BPA har vært omfattet av lov om offentlige anskaffelser.

Vurdering

Anskaffelsene er antakelig ikke foretatt i tråd med lov og forskrift om anskaffelser.

4.17. Ansvar 706 – Psykiatri**4.17.1. Ingunn og Gunnar Moen**

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 1,1 mill kr fra denne leverandøren. Av dette er ca. 538' kr belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av opphold i Bo- og omsorgshjem med heldøgns omsorgstjeneste. Anskaffelsen er ikke utlyst. Vi har mottatt avtale mellom Øvre Eiker kommune og Bo og omsorgshjem: Ingunn og Gunnar Moen datert 28. november 2005. Vi har fått opplyst at det ikke er hentet inn tilbud fra andre i denne kjøpsprosessen.

Vurdering

Anskaffelsen anses ikke å være gjennomført i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

4.18. Ansvar 708 – Barneverntjenesten**4.18.1. Holmstrøm consult**

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 257' kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av konsulenttjenester innen barnevern. Vi har fått opplyst at flere tilbydere er vurdert, men at det ikke er skrevet protokoll. Håndskrevne notater i vurderingen - sammenlignet ut fra kompetanse; utdanning, relevant erfaring, utredningsarbeid og egnethet, samt pris og mulighet for oppstartstidspunkt. Kommunen får stadig informasjonsmateriell med pristilbud i presentasjoner fra aktuelle tilbydere. Kommunen opplyser at det i dette tilfellet ble valgt blant presentasjoner de hadde liggende. Protokoll er ikke ført.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått, anser vi at dette er en direkteanskaffelse, og dermed brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Det er ikke innhentet tilbud til akkurat denne anskaffelsen, men valgt blant tilbydere som tidligere har levert pristilbud. Det burde vært inngått en rammeavtale eller eventuelt parallelle rammeavtaler på området. Det bør også utarbeides rutiner for utarbeidelse av protokoll og oppbevaring av dokumentasjon slik at vurderingene kan etterprøves.

4.18.2. Frøydis Bredesen psykolog

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 252' kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av konsulenttjenester innen barnevern. Vi har fått opplyst at flere psykologer er kontaktet ifbm samme oppdrag, men at Bredesen har hatt kapasitet og har kontor i nærheten. Kommunen har en liste over alle som påtar seg sakkyndigoppdrag i Buskerud og sender ut mail til noen få aktuelle av disse med beskrivelse av sak, og spørsmål om kapasitet og pris. Det er ikke tatt vare på mailkommunikasjon.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått, anser vi at dette er en direkteanskaffelse, og dermed brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Det burde vært inngått en rammeavtale eller eventuelt parallelle rammeavtaler på området. Det bør også utarbeides rutiner for utarbeidelse av protokoll og oppbevaring av dokumentasjon slik at vurderingene kan etterprøves.

4.18.3. Caraid Ltd

I 2010 utgjorde kommunens kjøp ca. 224' kr fra denne leverandøren. Av dette er hele beløpet belastet dette ansvarsområdet.

Anskaffelsen gjelder kjøp av konsulenttjenester saksbehandler barnevern. Vi har fått opplyst at kommunen har valgt mellom flere presentasjoner de ha hatt liggende (jf. pkt. 4.18.2). I dette tilfellet var det et akutt behov, og denne tilbyder var den som kunne starte umiddelbart.

Vurdering

Ut fra den dokumentasjon vi er forelagt og har gjennomgått, anser vi at det er en direkteanskaffelse, og dermed brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Det burde vært inngått en rammeavtale eller eventuelt parallelle rammeavtaler på området.

5. OPPSUMMERING OG KONKLUSJONER

Vi har gjennomgått et utvalg av Øvre Eiker kommunes anskaffelser. Anskaffelsene fordeler seg på flere tjenestesteder i kommunen. Dokumentasjonen vi har mottatt, viser at anskaffelsene i varierende grad var foretatt korrekt etter regelverket om offentlig anskaffelser. I flere tilfeller kan det stilles spørsmål til om de er korrekte eller ikke, og noen var direkte brudd på regelverket.

Vår gjennomgang av dokumentasjon viste at det på mange ansvarsområder er mangel på anbudsprotokoller i en stor andel av de konkurransene som er gjennomført. Dersom anbudsprotokoll var fylt ut var malen for denne forskjellig på de ulike virksomheter. I vedlegg til forskrift om offentlige anskaffelser, omtales minimumskravene til anbudsprotokoller¹¹.

En stor del av kommunens anskaffelser skjer gjennom rammeavtaler, inngått av kommunen selv eller i samarbeid med andre. Ettersom kommunen i utstrakt grad har prioritert å etablere rammeavtaler mener vi det er korrekt at disse også er med i vårt utvalg. Rammeavtaler sikrer overholdelse av regelverket med mindre ressursbruk. Ut fra antall leverandører i kommunens leverandørreskontro kan det være et potensial for ytterligere bruk av inngåtte rammeavtaler eller behov for å inngå ytterligere rammeavtaler.

Den mottatte dokumentasjonen er av slik art at vi mener noen av kommunen virksomheter i varierende grad følger prosedyrekravene i regelverket for offentlig anskaffelser. Kommunen bør gjennomgå sine rutiner for dokumentasjon av anskaffelser, og etablere et system for å sikre at anskaffelser er etterprøvbare.

Alle dokumenter i anskaffelsessaker skal være registrert i arkivet i kommunen. Vi fant det noe vanskelig å finne frem i arkivet spesielt i store anskaffelsesprosesser som f.eks. Nye Hokksund ungdomsskole. Saksdokumenter var registrert på ulike journalnummer og benevnelser var slik at vi måtte åpne alle dokumenter for å se hva det var. Hele konkurransegrunnlaget med kvalifikasjonskrav fra enkelte tilbydere var skannet som et dokument. Det gjorde det meget tidkrevende å finne dokumentert det enkelte kvalifikasjonsskrav.

Anskaffelsesregelverket er et risikoområde for en kommune, fordi det kan oppstå situasjoner hvor kommunen blir erstatningspliktig overfor potensielle leverandører hvis regelverket ikke er fulgt. Klageorganet (KOFA) behandler et stort antall klager, og media har i lang tid vist stor interesse for området. Kommunen bør vurdere om den har en tilfredsstillende risikoprofil i forhold til regelverket.

I alt har vi valgt ut 47 poster / anskaffelser fra kommunens leverandørreskontro for 2010. Anskaffelsene utgjorde ca. 104 mill kr, av totale kjøp på ca. 268 mill kr fra ca. 4000 leverandører. Anskaffelsene som presenteres i denne rapporten er ikke tilfeldig utvalgt, men basert på en risikovurdering ut fra vår erfaring.

De 47 anskaffelsene fordeler seg på flere ansvar i kommunen. Vår gjennomgang av disse anskaffelsene kan oppsummeres som følger:

- 5 anskaffelser er etter vår vurdering i tråd med anskaffelsesregelverket.
- 15 anskaffelser er kjøp via rammeavtale
- 3 anskaffelser er kjøp via rammeavtale hvor avtalen er gått ut i løpet av 2010
- 12 anskaffelser som anses å være brudd på regelverket

¹¹ Se vedlegg 2 og 3.

- 11 anskaffelser har svakheter på dokumentasjon og/eller er vanskelig å vurdere hvorvidt tilfredsstiller regelverket på grunn av dokumentasjonens art. Dokumentasjonen vi har mottatt viser at det kan stilles spørsmål om enkelte av anskaffelsene er korrekte eller ikke.
- 1 anskaffelse omhandler skoleskyss og avtalene inngås av andre utenfor kommunens kontroll og påvirkning.

Vår gjennomgang av dokumentasjon viste at det på mange ansvarsområder er mangel på anbudsprotokoller i en stor andel av de konkurransene som er gjennomført. De fleste protokoller som er utarbeidet og forelagt til revisjon er ikke i henhold til lovens og forskriftens krav om protokollføring. I vedlegg til forskrift om offentlige anskaffelser omtales minimumskravene til anbudsprotokoller¹².

Et utkast til rapport har blitt oversendt rådmannen til uttalelse. Rådmannens uttalelse i brev av 13.02.2012 er vedlagt rapporten.

6. ANBEFALINGER

Som tidligere nevnt vil en stor del av kommunens anskaffelser skje gjennom rammeavtaler. Disse anses i hovedsak å være i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser. Ettersom kommunen i utstrakt grad har prioritert å etablere rammeavtaler mener vi det er korrekt at disse også er med i vårt utvalg.

Med bakgrunn i vår gjennomgang vil vi anbefale rådmannen følgende:

- Vurdere om kommunens tilnærming til regelverket har en tilfredsstillende risikoprofil. Kommunen må være bevisst på at det kan oppstå situasjoner hvor kommunen blir ilagt bøter, eller blir erstatningspliktig overfor potensielle leverandører hvis regelverket ikke er fulgt.
- Gjennomgå sine rutiner for dokumentasjon og strukturering av dokumentasjon av anskaffelser, og sikre at det er etablert et system som gjør at anskaffelser er etterprøvbare. Vi vil anbefale at det benyttes standard dokumenter for de anskaffelser som foretas, herunder konkurransegrunnlag, anskaffelsesprotokoll, skjemaer for evaluering av kvalifikasjons- og tildelingskriterier samt brev til vinnere og tapere av en anbudskonkurranse. Dette for å sikre lik praksis i hele kommunen og at kravene i lov og forskrift om offentlige anskaffelser følges.
- Påse at det benyttes anskaffelsesprotokoller som tilfredsstiller regelverket for offentlige anskaffelser. Anskaffelsesprotokoller er etter offentliglova i utgangspunktet offentlige.
- Gjennomgå alle avtaler kommunen har inngått, også de som kun er aktuelle for deler av kommunen. Kommunen bør ajourføre sin sentrale oversikt, for å gi kommunen bedre kontroll med sine avtaler med tanke på bruk av avtalene og for å påse at disse ikke løper ut.
- Ved bruk av eksterne konsulenter og entreprenører bør kommunen selv oppbevare sakspapirene for å ivareta dokumentasjonskravene i lov og forskrift. All dokumentasjon i anskaffelsesprosesser bør være journalført og arkivert.
- Styrke innkjøpskompetansen blant kommunens virksomheter. Kommunen bør ha et sterkere fokus på og oppfølging av området.

¹² Se vedlegg 2 og 3.

- Vurdere om det er et potensial for ytterligere bruk av inngåtte rammeavtaler eller behov for flere rammeavtaler.

Drammen, 13. februar 2012

Pål Ringnes
daglig leder / leder forvaltningsrevisjon

Siv Janne Skeide
forvaltningsrevisor / siviløkonom

Referanser

- LOV 1999-07-16 nr 69: Lov om offentlige anskaffelser, offanskl., av 16. juli 1999, ajourført ved endringer, senest ved lov 21. desember 2007 nr. 121.
- LOV 2006-05-19 nr 16: Lov om rett til innsyn i offentlig verksemd (offentleglova), offl., JD (Justis- og politidepartementet), av 19. mai 2006, ajourført ved endringer, senest ved lov 30. januar 2009 nr 7.
- FOR 2006-04-07 nr 402: Forskrift om offentlige anskaffelser, fastsatt ved kgl. res. 7 april 2006 – sist endret ved forskrift 3. september 2010 nr 1236.
- FOR 2006-04-07 nr 403: Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektoren (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester), fastsatt ved kgl. res. 7. april 2006 – sist endret ved forskrift 3. september 2010 nr 1237.
- FOR 2006-04-07 nr 403: Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, fastsatt ved kgl. res. 2. februar 2008 – sist endret ved forskrift 25. januar 2010 nr 66.
- FOR 2002-11-15 nr 1288: Forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser, fastsatt ved kgl. res. 15. november 2002 – sist endret ved forskrift 11. desember 2009 nr 1491.
- NOU 2010:2 – Håndhevelse av offentlig anskaffelser. Avgitt til FAD – Fornyings- og administrasjonsdepartementet, 16 april 2010, ISBN 978-82-583-1048-5.
- Veileder – Veileder til reglene om offentlig anskaffelser. Utgitt av FAD – Fornyings- og administrasjonsdepartementet, publisert november 2006, publikasjonskode: P-0933 N.
- Veileder – Universell utforming i offentlige anskaffelser. Utgitt av Sosial og helsedirektoratet / Deltasenteret, desember 2006, bestillingsnummer: IS-1346.
- Veileder – Miljø og regelverket om offentlige anskaffelser. Utgitt av Nærings- og handelsdepartementet, publisert januar 2004.
- Veileder – Beste praksis – offentlige anskaffelser. Utgitt av Nærings- og handelsdepartementet, publisert mars 2004.
- Dokumenter fra Øvre Eiker kommune:
- Oversikter over rammeavtaler

ØVRE EIKER KOMMUNE
Økonomiavdelingen

Saksbeh.: Toril V Sakshaug
Tlf.: 32251035
Deres ref:
Vår ref: 2011/9454 - 4687/2012
Ark: SAØIK: 216
Dato: 10.02.2012

Buskerud Kommunerevisjon IKS

Postboks 4197
3005 Drammen

Forvaltningsrevisjon - lov om offentlige anskaffelser - uttalelse

Viser til mottatte utkast til rapport vedr forvaltningsrevisjonsprosjekt – Lov om offentlig anskaffelser (LOA). LOA er et komplisert regelverk å forholde seg til og i en stor kommuneorganisasjon blir det mange personer som skal kunne håndtere regelverket. Øvre Eiker har derfor hatt fokus på området de siste årene og har tatt grep for at kommunens innkjøpere skal kunne håndtere innkjøp på en riktig og effektiv måte. Vi ser av utkast til rapport at det er vanskelig å etterleve regelverket fullt ut i ethvert innkjøp.

Med utgangspunkt i rapportens anbefalinger redegjøres det nedenfor for hvilke tiltak som gjennomføres i 2011 og 2012 for å effektivisere og heve kvaliteten på innkjøpsprosessene.

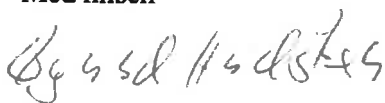
- ❖ Det har i løpet av 2011 blitt holdt kurs i LOA og tilhørende regelverk og rutiner i flere seksjoner. Dette for å øke kunnskapen om regelverket for så å minske risikoen for at det gjøres feil i innkjøpsprosessene.
- ❖ Høsten 2011 ble det anskaffet et E-handelsprogram (IBX) hvor varekataloger til rammeavtalene ligger inne og alle kommunens varekjøp / avrop på rammeavtaler skal foretas gjennom dette verktøyet. Ved innføringen av IBX er det også satt krav til de som foretar innkjøp på vegne av kommunen i form av kurs, samt at antall innkjøpere er redusert.
Ved årsskiftet 2011/2012 ble det anskaffet et program for gjennomføring av konkurranser (Konkurransgjennomføringsverktøy, KGV) som blir tatt i bruk i disse dager. Her vil det ligge maler for alle dokumenter som skal fylles ut i forbindelse med en konkurranse. Dette vil gjelde for minikonkurranser på rammeavtaler, begrensede konkurranser, samt konkurranser på Doffin/EØS. KGV vil forenkle prosessen og Øvre Eiker vil kunne kjøre konkurransene selv i større utstrekning enn det gjøres i dag. Det er mulighet for overføring av dokumenter fra KGV til kommunens sak-/arkivsystem, Ephorte. I tillegg ligger det maler på Intranettet for bl.a. anskaffelsesprotokoller.
- ❖ Det ble også ved årsskiftet 2011/2012 anskaffet et program som samler alle avtalene til kommunen på ett sted. Dette programmet er tilgjengelig fra Intranettet og har i første omgang en oversikt over alle rammeavtalene til kommunen. Her vil alle dokumenter i forbindelse med avtalen ligge og de ansatte som benytter avtalen vil raskt kunne sjekke for eksempel timepriser

og avtalevilkår. I løpet av 2012 skal denne oppdateres med alt av innkjøpsavtaler kommunen har.

- ❖ Det har i 2011 vært holdt mange kurs rundt om i virksomheten og det vil også være en prioritet i 2012. Innholdet i kursene vil være både opplæring i loven, men også i de nye programvarene som Øvre Eiker har anskaffet.
- ❖ I 2011 er det inngått 12 rammeavtaler på områder hvor kommunen ikke har hatt avtale tidligere. Dette forenkler og lovlig gjør innkjøp for veldig mange i tillegg til at vi får bedre priser og mer effektive anskaffelser. Det er fortløpende vurderinger på hvilke områder som skal prioriteres for slike avtaler.
- ❖ Øvre Eiker har i 2011 hatt fokus på innkjøpsfunksjonen ved at funksjonen er styrket fra en 50 til en 100 % stilling, anskaffet elektroniske hjelpemidler / programvare, samt prioritert å holde kurs og opplæring for egne ansatte. Vi håper og tror at dette vil føre til en bedre oversikt over, en bedre oppfølging av, samt en enklere, mer effektiv og økt kvalitet på kommunens innkjøpsprosesser fremover.

Det vil fortsatt være forbedringspotensialet på mange områder, men det jobbes hele tiden for å klare en effektiv arbeidsdag oppi et komplisert lovverk. Øvre Eiker har kommet langt når det gjelder å ta i bruk elektroniske hjelpemidler i forbindelse med innkjøp og det vil prioriteres fremover å få flest mulig av kommunens innkjøp via de elektroniske verktøyene.

Med hilsen

Øyvind Hvidsten
rådmann

Vedlegg 2 – Anbudsprotokoll for anskaffelser mellom kr 100 000 og kr 500 000 ekskl. mva.

(Vedlegg 3 i Forskrift om offentlige anskaffelser)

Protokollen skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Protokollen¹ skal minst inneholde følgende opplysninger:

1.1 Virksomhetens navn	1.2 Protokollførers navn

1.3 Kort beskrivelse av hva som skal anskaffes

1.4 Anslått verdi på kontrakten²

1.5 Hvilke tiltak gjennomføres for å sikre reell konkurranse om kontrakten,³ og navn på leverandør(er) som har levert tilbud

1.6 Hvis det ikke skal gjennomføres konkurranse om kontrakten, angi en konkret begrunnelse

1.7 Hvis relevant, begrunnelse for hvorfor leverandører som har skatte- og avgiftsrestanser fikk anledning til å delta i konkurransen

1.8 Kort begrunnelse for valg av leverandør og kontraktsverdi

1.9 Hvis relevant, andre vesentlige forhold og viktige beslutninger som er av betydning for konkurransen

1.10 Dato og protokollførers signatur

0 Vedlegg 3 endret ved forskrift 3 sep 2010 nr. 1236.

1 Oppdragsgiver kan benytte andre typer protokoller eller ha vedlegg til protokollen, så lenge samtlige punkter besvares i den protokollen som benyttes. Denne protokollen finnes elektronisk på Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets hjemmeside.

2 Kontraktens anslåtte verdi skal vurderes i begynnelsen av anskaffelsesprosessen.

3 For eksempel kunngjøring, annonse eller navn på leverandører som er blitt invitert til å gi tilbud.

Vedlegg 3 – Anbudsprotokoll for anskaffelser over kr 500 000 eksl. mva.

(Vedlegg 4 i forskrift om offentlige anskaffelser)

Protokollen skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Protokollen¹ skal minst inneholde følgende opplysninger:

1.1 Virksomhetens navn	1.2 Protokollførers navn
1.3 Beskrivelse av hva som skal anskaffes, eller hvis relevant, hvilke anskaffelser det dynamiske innkjøpssystemet omfatter	
1.4 Anslått verdi på kontrakten ²	
1.5 Hvilke forhold tillater oppdragsgiver å gjøre bruk av prosedyrer som krever særskilt begrunnelse ³	
1.6 Navn på leverandøren som ønsker å delta i konkurransen, og hvis relevant, leverandører som er valgt ut til å delta i konkurransen og grunnen for utvelgelsen	
Navn:	Begrunnelse:
1.7 Hvis relevant, begrunnelse for hvorfor leverandører som har skatte- og avgiftsrestanser fikk anledning til å delta i konkurransen	
1.8 Hvis relevant, navn på avviste leverandører og grunnen for avvisning	
Navn:	Begrunnelse:
1.9 Navn på alle leverandører som har levert tilbud	
1.10 Hvis relevant, grunnen til avvisning av tilbud som anses for å være unormalt lave	
Navn:	Begrunnelse:
1.11 Hvis relevant, angi årsak til at oppdragsgiver avlyser konkurransen	
1.12 Navn på og begrunnelse for valg av leverandør(er) og kontraktsverdi	
Navn:	Begrunnelse:
1.13 Hvis relevant, andel av kontrakt eller rammeavtale som leverandører har til hensikt å overdra til tredjepart	
1.14 Hvis relevant, andre vesentlige forhold og viktige beslutninger som er av betydning for konkurransen	
1.15 Dato og protokollførers signatur	

0 Vedlegg 4 endret ved forskrift 3 sep 2010 nr. 1236.

1 Oppdragsgiver kan benytte andre typer protokoller eller ha vedlegg til protokollen, så lenge samtlige punkter besvares i den protokollen som benyttes. Denne protokollen finnes elektronisk på Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets hjemmeside.

2 Kontraktens anslåtte verdi skal vurderes i begynnelsen av anskaffelsesprosessen.

3 For eksempel anvendelse av unntaksbestemmelsene i § 2-1 annet ledd eller konkurransepreget dialog, konkurranse med forhandling og hasteprosedyre i forskriftens del III.